Lietas Nr. A421017409
Lietas arhīva Nr. AA43-0962-13/7

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2013. gada 24. oktobrī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:

tiesas sēdes priekšsēdētāja V. Zommere,

tiesneses S. Gintere un M. Osmane,

piedaloties pieteicēja maksātnespējīgās sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Dominus & K" pārstāvei /pers. D/, atbildētāja Rīgas pilsētas pašvaldības pusē pieaicinātās iestādes – Rīgas domes pārstāvei /pers. E/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz maksātnespējīgās sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Dominus & K" pieteikumu par mantiskā zaudējuma atlīdzinājumu Ls 700 000 apmērā, sakarā ar maksātnespējīgās sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Dominus & K" apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2012. gada 2. februāra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2005. gada 22. septembrī maksātnespējīgai sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Dominus & K" (turpmāk – pieteicējs) Rīgas pilsētas Būvvalde izsniedza būvatļauju Nr. 385-v (turpmāk – Būvatļauja).

2005. gada 19. oktobrī /pers. F/ un /pers. G/ vērsās Rīgas domes Pilsētas attīstības departamentā (turpmāk - Departaments) ar apstrīdēšanas iesniegumu, lūdzot Būvatļauju atcelt.

Departaments ar 2005. gada 27. decembra lēmumu Nr. 1-DA-05-6901-ap Būvatļauju atstāja negrozītu. /pers. F/ un /pers. G/ vērsās ar pieteikumu Administratīvajā rajona tiesā. Ar 2007. gada 12. jūnija spriedumu Administratīvā rajona tiesa apmierināja pieteicēja pieteikumu un atcēla Būvatļauju. Administratīvā apgabaltiesa, izskatot lietu apelācijas kārtībā, ar 2008. gada 2. septembra spriedumu pieteikumu apmierināja un atcēla Būvatļauju. Spriedums stājies likumīgā spēkā 2008. gada 3. oktobrī.

2009. gada 14. augustā Rīgas pilsētas būvvaldē saņemts pieteicēja 2009. gada 11. augusta iesniegums par zaudējumu, kas radušies, iestādei izdodot prettiesisku administratīvo aktu, atlīdzinājumu. Atbilstoši Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma (turpmāk arī – Atlīdzināšanas likums) 19. panta otrajai daļai Rīgas pilsētas būvvalde iesniegumu pārsūtīja Rīgas domei.

Rīgas dome (turpmāk – atbildētājs) ar 2009. gada 3. novembra lēmumu Nr. 518 (prot. Nr. 15, 16.§) „Par maksātnespējīgās SIA „Dominus & K" maksātnespējas procesa administratores /adrese/. 2009. iesnieguma Nr. 205 noraidīšanu" (turpmāk – Lēmums) noraidīja iesniegumu par mantiskā zaudējuma atlīdzināšanu.

[2] Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteicēja pieteikums par mantiskā zaudējuma atlīdzinājumu Ls 700 000 apmērā. Pieteikums pamatots ar turpmāk norādītajiem argumentiem.

[2.1] 2005. gada 2. augustā starp pasūtītāju SIA „Dominus & K" un galveno būvuzraugu SIA n/a tika noslēgts Būvuzņēmējlīgums Nr. 2005/4 par būvdarbiem objektā – daudzdzīvokļu dzīvojamā mājā /adrese/, veicot būvdarbu „0" ciklu. Ņemot vērā parādnieka pārstāvja /pers. I/ paskaidrojumus, būvniecības darbi, kuru izmaksas noteiktas Ls 58 966,01 apmērā, tika uzsākti un veikti Būvatļaujas darbības laikā no 2005. gada 22. septembra līdz 2005. gada 28. oktobrim. Šo faktu apliecina arī citi dokumenti. Līdz ar to prasījums par nodarīto zaudējumu atlīdzinājumu Ls 58 966 apmērā ir pamatots un apmierināms.

[2.2] Attiecībā uz Lēmumā ietverto norādi, ka atbilstoši Atlīdzināšanas likuma 7. panta saturam un jēgai cietušais nav tiesīgs prasīt

atlīdzināt kādus nākotnē iespējamus zaudējumus, kas vēl nav radušies, pieteicējs norāda, ka saskaņā ar Atlīdzināšanas likuma 7. panta otro daļu, aprēķinot mantisko zaudējumu, ņem vērā arī neiegūto peļņu, ja cietušais spēj pierādīt, ka notikumu parastās attīstības gaitā peļņa tiktu iegūta. Pamatojoties uz Tieslietu ministrijas sertificēta uzņēmuma SIA n/a 2005. gada 17. oktobra atzinumu (turpmāk – Atzinums), objekta /adrese/ būvniecības parastā attīstības gaitā tiktu iegūta peļņa Ls 1 362 000 apmērā, kas pašreiz definējama kā neiegūtā peļņa.

[3] Atbildētājs tiesā iesniegtajā rakstveida paskaidrojumā pieteicēja prasījumu neatzīst un norāda šādus apsvērumus.

[3.1] Pieteicēja lūgums atlīdzināt zaudējumus par veiktajiem būvdarbiem Ls 58 966,01 apmērā ir nepamatots un noraidāms, pamatojoties uz to, ka Rīgas domei nebija tiesiska pamata atlīdzināt minētos zaudējumus, jo saskaņā ar pieteicēja iesniegtajiem dokumentiem, kuri apliecina zaudējumu rašanos, tie radušies laikā, kad Būvatļaujas darbība bija apturēta un pieteicējs nebija tiesīgs veikt būvdarbus.

[3.2] Atbildētājs nepiekrīt pieteicēja viedoklim, ka pieteicēja neiegūtā peļņa ir pierādīta ar SIA n/a Atzinumu. Lai neiegūto peļņu varētu uzskatīt par jau cēlušos zaudējumu, jāpastāv kādam tiesiskajam pamatam, uz kura attiecīgā peļņa tiktu noteikti iegūta, ja valsts pārvaldes iestāde nebūtu izdevusi prettiesisku administratīvo aktu – būtu jābūt, piemēram, noslēgtiem attiecīgiem līgumiem. Nav atlīdzināma neiegūtā peļņa gadījumos, kad principā peļņas gūšana ir iespējama, taču nav nodibināts tiesiskais pamats, uz kuru pamatojoties, tā reāli varētu rasties.

[4] Ar Administratīvās rajona tiesas 2012. gada 2. februāra spriedumu pieteikums noraidīts. Spriedums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[4.1] Pieteicējs vēlas saņemt mantiskā zaudējuma atlīdzinājumu, kas nodarīts, Rīgas pilsētas būvvaldei izdodot prettiesisku administratīvo aktu – Būvatļauju.

Lietā nav strīda, ka ar Administratīvās apgabaltiesas 2008. gada 2. septembra spriedumu, kas likumīgā spēkā stājies 2008. gada 3. oktobrī, Būvatļauja atzīta par prettiesisku un atcelta. Tādējādi pieteicējam ir tiesisks pamats prasīt zaudējumu atlīdzinājumu no atbildētāja. Tiesa noskaidroja, vai pieteicējam norādītais zaudējumu apmērs ir pamatots un atbilstošs.

[4.2] Tiesa atsaucās uz Atlīdzināšanas likuma 6. pantu, 7. panta pirmo daļu, 11. panta pirmo daļu, 13. panta pirmo daļu, Civillikuma 1770. pantu. No minētajām likuma normām izriet, ka mantiskais zaudējums, kas radies iestādes prettiesiska administratīvā akta vai prettiesiskas faktiskās rīcības dēļ, ir atlīdzināms, ja starp iestādes prettiesisku rīcību un nodarīto zaudējumu pastāv tieša cēloņsakarība – minētā rīcība rada šo seku iestāšanās reālu iespēju un ir bijis galvenais radīto seku faktors. Nosakot zaudējumu apmēru, jāņem vērā ne tikai iestādes, bet arī cietušā rīcība.

[4.3] Būvniecības procesa laikā kontrole pār paredzētās būvniecības tiesiskumu tiek veikta pakāpeniski, tas redzams no Vispārīgo būvnoteikumu normām (31. - 32., 35., 40., 41. - 43.^{2}, 51. - 53., 58., 95., 102., 105., 112. punkts). Sākotnēji būvvalde izvērtē būvniecības iesniegumu-uzskaites karti un pārbauda, vai iecerētā būvniecība atbilstoši vispārīgajam raksturojumam attiecīgajā vietā ir pieļaujama, un tas var prasīt arī būvniecības ieceres nodošanu publiskajai apspriešanai. Ja atzinums ir pozitīvs, būvvalde precizē būvniecībai izvirzāmās konkrētās prasības (izsniedz plānošanas un arhitektūras uzdevumu). Tas ir pamats iesniedzējam radīt konkrētu, precīzi izstrādātu būvprojektu. Arī būvprojekts tiek iesniegts pārbaudei būvvaldei, kurai rodas iespēja detalizēti pārbaudīt iecerētās būvniecības atbilstību normām, kas regulē konkrētus būvniecības nosacījumus, un šajā pārbaudē būvvalde daļēji var paļauties arī uz citu iestāžu norādījumiem (tehniskie noteikumi) un arī būvekspertīzes atzinumu (Vispārīgo būvnoteikumu 43.¹, 99. punkts). Akceptēts būvprojekts ir izmantojams noteiktu laiku, kurā iesniedzējs, sagādājot vēl papildu dokumentus par paredzētajiem būvdarbiem, var lūgt būvatļaujas izsniegšanu *(sk., Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta (turpmāk – Senāts) 2010. gada 22. oktobra lēmuma lietā Nr. SKA-436/2010 12. punktu)*.

Senāts ir atzinis, ka galīgais administratīvais akts būvniecības procesā ir būvatļauja, vai arī lēmums, ar kuru pašvaldība liedz tālāk īstenot būvniecības procesu (atteikums izsniegt plānošanas un arhitektūras uzdevumu, atteikums akceptēt būvprojektu, atteikums izsniegt būvatļauju). Būvniecības process ir pakāpenisks paredzamās būvniecības tiesiskuma izvērtējuma process, un tikai galīgais administratīvais akts dod tiesības uzsākt būvdarbus, kas ir privātpersonas mērķis konkrētajā administratīvajā procesā *(sk., Senāta 2006. gada 15. marta lēmuma lietā Nr. SKA-123 12., 13. punktu)*.

Tādejādi iesniedzējs var paļauties, ka tas, kas jau ir pārbaudīts un izvērtēts un atzīts par pieļaujamu atzinumā par būvniecības ieceres atbilstību teritorijas plānojumam, plānošanas un arhitektūras uzdevumā un sniegtajā būvprojekta akceptā, netiks atkārtoti vērtēts no jauna. Tomēr vienlaikus jāatzīst, ka tiesiskā paļāvība, lai arī ir aizsargājama, tomēr nav absolūta. Vērtējot zaudējuma atlīdzinājuma pamatotību, ir jāņem vērā cietušā rīcība.

[4.4] Pieteicēja kā būvniecības ierosinātāja mērķis bija daudzstāvu dzīvojamās mājas būvniecība /adrese/. Būvniecības ieceres realizācijas pamats, kas faktiski ļāva realizēt būvniecības ieceri bija Būvatļauja.

Lietā nav strīda, ka būvniecības darbus, pamatojoties uz izsniegto Būvatļauju, varēja veikt no 2005. gada 22. septembra līdz 2005. gada 28. oktobrim, tas ir laikā, kad Būvatļaujas darbība vēl nebija apturēta uz /pers. F/ un /pers. G/ apstrīdēšanas iesnieguma pamata.

Līdz ar to tiesa noskaidroja vai būvniecības darbi tika veikti laikā, kad Būvatļaujas darbība vēl nebija apturēta.

[4.5] No lietas materiāliem redzams, ka 2005. gada 2. augustā starp pieteicēju kā pasūtītāju un SIA n/a kā galveno būvuzņēmēju noslēgts Būvuzņēmējlīgums Nr. 2005/4, kas regulē tiesiskās attiecības starp pasūtītāju un galveno būvuzņēmēju, veicot būvdarbus objektā – daudzdzīvojamā mājā /adrese/, veicot būvdarbu „0" ciklu.

Noslēgtā līguma ietvaros pasūtītājs un galvenais būvuzņēmējs sastādījuši aktu Nr. 1 par darbu izpildi novembra mēnesī, kurā fiksēta darbu izpilde par kopējo summu Ls 49 764,53 (bez PVN Ls 42 173,33). Pamatojoties uz sastādīto aktu, pasūtītājs veicis samaksu saskaņā ar 2005. gada 28. novembra maksājuma uzdevumu Nr. 14 Ls 20 000 apmērā, 2006. gada 9. janvāra maksājuma uzdevumu Nr. 1 Ls 20 000 apmērā un 2006. gada 18. janvāra maksājuma uzdevumu Nr. 6 Ls 9764,53 apmērā.

Tāpat pasūtītājs un galvenais būvuzņēmējs sastādījuši aktu Nr. 2 par darbu izpildi janvāra mēnesī, kurā fiksēta darbu izpilde par kopējo summu Ls 19 815,36 (bez PVN Ls 16 792,68). Minēto aktu parakstījis SIA n/a pārstāvis. 2006. gada 1. jūnijā SIA n/a izstādījis pieteicējam rēķinu – faktūru Nr. 38 par kopējo summu Ls 19 815,36, pamatojumā norādot izpildītie darbi 2006. gada 1. janvāris līdz 31. janvāris. Pamatojoties uz sastādīto aktu, pasūtītājs veicis samaksu saskaņā ar 2006. gada 14. jūnija maksājuma uzdevumu Nr. 35 Ls 10 000 un 2006. gada 20. jūnija maksājuma uzdevumu Nr. 36 Ls 9 815,36.

Izvērtējot augstākminētos dokumentus, konstatējams, ka darbu izpilde veikta 2005. gada novembra un 2006. gada janvāra mēnešos. Vērā ņemams tas, ka tieši maksātnespējas procesa administratore /pers. D/ kā pieteicēja pārstāve pievienojusi šos dokumentus 2009. gada 11. augusta iesniegumam Nr. 205 par zaudējumu atlīdzinājumu.

[4.6] Vēršoties tiesā, pieteicējs pieteikumam pievienojis aktu Nr. 2 par darbu izpildi oktobra mēnesī, kurā fiksēta darbu izpilde par kopējo summu Ls 19 815,36. Minētais akts ir faktiski identisks jau lietas materiālos esošajam aktam Nr. 2 par darbu izpildi janvāra mēnesī, bet pretruna ir apstāklī, ka tajā norādīts, ka darbu izpilde veikta nevis janvāra, bet gan oktobra mēnesī.

Šādos apstākļos tiesa piešķīra lielāku ticamību sākotnēji iesniegtajiem dokumentiem, kas apliecina darbu izpildi 2005. gada novembra un 2006. gada janvāra mēnešos, nevis pieteicēja apgalvotajam un liecinieka /pers. J/ liecinātajam, ka būvdarbi objektā veikti tikai laikā no 2005. gada 22. septembra līdz 2005. gada 28. oktobrim. To, ka būvdarbi veikti arī 2005. gada novembrī un decembrī, apliecināja arī nopratinātais liecinieks – bijušais SIA n/a valdes loceklis /pers. K/. Savukārt lietā nav citu tiešu dokumentālu pierādījumu, kas apstiprinātu, ka būvdarbi veikti tikai laika posmā no 2005. gada 22. septembra līdz 2005. gada 28. oktobrim.

Balstoties uz augstāk norādīto, ir pamats atzīt, ka būvdarbi objektā veikti arī laikā, kad Būvatļaujas darbība bija apturēta. Secināms, ka būvdarbi, kuru izpildi apstiprina akts Nr. 1 par darbu izpildi novembra mēnesī un akts Nr. 2 par darbu izpildi janvāra mēnesī par kopējo summu Ls 58 966,01, veikti prettiesiski.

[4.7] Atlīdzināšanas likuma 10. panta pirmā daļa nosaka, ka cietušais nav tiesīgs pilnīgi vai daļēji saņemt zaudējuma atlīdzinājumu, ja viņš nav, izmantojot savas zināšanas, spējas un praktiskās iespējas, darījis visu iespējamo, lai zaudējumu novērstu vai samazinātu. Šī norma uzliek par pienākumu cietušajam aktīvi rīkoties, lai aizsargātu aizskartās tiesības. Savlaicīga nereaģēšana uz tiesību aizskārumu var liecināt, ka cietušais tiesību aizskārumu uzskata par maznozīmīgu, tādēļ cietušā nepamatota pasivitāte tiesību aizskāruma novēršanā var liecināt par to, ka kaitējums cietušajam nav radījis ievērojamas ciešanas. Turpretim cietušā aktīva un savlaicīga rīcība, lai novērstu, pārtrauktu vai mazinātu tiesību aizskārumu, apliecina cietušā subjektīvo attieksmi pret tiesību aizskāruma nozīmīgumu.

Tā kā pieteicējs nav centies samazināt zaudējumus, nekavējoties apturot būvniecību, bet gan turpinājis būvdarbus, kad Būvatļaujas darbība bijusi apturēta, tam nav tiesiska pamata saņemt zaudējumu atlīdzinājumu par šajā laikā veiktajiem būvdarbiem to izmaksu apmērā. Secināms, ka pieteicēja prasījums daļā par zaudējumu atlīdzinājumu Ls 58 966,01 ir nepamatots.

[4.8] Kā atzīts Administratīvās apgabaltiesas 2008. gada 2. septembra spriedumā, tad galvenais pamats, kas radīja Būvatļaujas prettiesiskumu, bija apstāklis, ka pirms Būvatļaujas izsniegšanas netika veikta publiskā apspriešana.

Būvatļaujas atcelšana pati par sevi neliedza pieteicējam iespēju realizēt savu būvniecības ieceri. Atbilstoši spriedumam, turpinot iesāktā projekta realizāciju, bija jāveic publiskā apspriešana.

[4.9] Tiesas ieskatā tas, ka pieteicējs pats nav turpinājis darbu pie projekta ir bijis atkarīgs tikai un vienīgi no pieteicēja gribas. Tiesas ieskatā finanšu līdzekļu trūkums šāda projekta realizācijas gadījumā nevar tikt vērtēts kā objektīvs no pieteicēja gribas neatkarīgs faktors.

Šādos apstākļos pieteicējam nav nekāda pamata prasīt zaudējumu atlīdzinājumu par negūto peļņu, ko tas būtu guvis projekta realizācijas gadījumā. Līdz ar to prasījums par zaudējumu atlīdzinājumu daļā par negūto peļņu ir noraidāms kā nepamatots.

[5] Pieteicējs iesniedza apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2012. gada 2. februāra spriedumu. Apelācijas sūdzībā norādīti šādi argumenti.

[5.1] Pirmās instances tiesa nepamatoti sašaurinājusi atbildētāja prettiesiskās rīcības apmērus, izskatot tikai atbildību par prettiesiski izdotu Būvatļauju. Tiesa nav skatījusi visus Departamenta prettiesiski izdoto administratīvo aktu un prettiesisku faktisko rīcību kopumā, kas pieteicēju noveda līdz maksātnespējai.

[5.2] Pirmās instances tiesa nepareizi izvērtējusi pierādījumus, kas apstiprina pieteicēja zaudējumus un to tiešo cēloņsakarību ar atbildētāja prettiesiski izdotajiem administratīvajiem aktiem. Tiesa nepamatoti nav vērtējusi zaudējumus, kuri nodarīti projektēšanas izmaksu veidā Ls 6706 apmērā.

[5.3] Lietā nav pierādījumu par pieteicēja neatļautu būvniecību, jo visi darbi tika veikti pamatojoties uz izsniegto Būvatļauju tās darbības laikā, ko apliecināja liecinieki pirmās instances tiesas sēdē. Līdz ar to pirmās instances tiesa nav izvērtējusi lietā esošos pierādījumus atbilstoši Administratīvā procesa likuma 154. panta nosacījumiem, kā arī nav norādījusi, kāpēc vienam pierādījumam devusi priekšroku salīdzinājumā ar citu pierādījumu. Tas attiecas uz laiku, kad ir veikti būvdarbi pamatojoties uz izsniegto Būvatļauju.

[5.4] Pirmās instances tiesa spriedumā nav pamatojusi, kāpēc nav uzskatāms par ticamu Darba izpilde oktobra mēnesī akts Nr. 2,

kā arī nepamatots ir tiesas slēdziens, ka pieteicējs varēja turpināt darbu pie projekta un relizēt savu ieceri. Projekts, kurš tika izstrādāts pamatojoties uz prettiesiski izdoto administartīvo aktu, pats par sevi ir prettiesisks un to nevarēja realizēt.

[5.5] Nepamatots ir tiesas atzinums, ka nav pamatota prasība pēc negūtās peļņas atlīdzinājuma, jo ar Rīgas domes 2006. gada 1. augusta lēmumu Nr. 1369 tika noteikts būvniecības aizliegums teritorijai /adrese/, kur bija uzsākta būvniecība un to turpmāk veikt nebija iespējams. Pieteicējs vairākas reizes vērsās Rīgas domē ar lūgumu koriģēt minēto lēmumu, tomēr Rīgas dome atteicās to darīt.

[6] Administratīvajā apgabaltiesā saņemtajā atbildētāja rakstveida paskaidrojumā par pieteicēja apelācijas sūdzību norādīts, ka pieteicēja apelācijas sūdzība ir nepamatota.

[6.1] Atbildētājs uzskata, ka pirmās instances tiesa izvērtējusi visus pierādījumus un pamatojusi, kāpēc vienam pierādījumam devusi priekšroku attiecībā pret citiem pierādījumiem. Pieteicēja iesniegtie pierādījumi neapliecina zaudējumu rašanos laikā, kad spēkā bija Būvatļauja un pieteicējs bija tiesīgs veikt būvdarbus. Tie satur norādi par būvniecības izmaksām, kas radušās laikā, kad būvdarbi būvobjektā bija apturēti, līdz ar to, ievērojot Atlīdzināšanas likuma 10. pantu, nav tiesiska pamata to atlīdzināšanai.

[6.2] Attiecībā uz Rīgas domes 2006. gada 1. augusta lēmumu Nr. 1369, atbildētājs norāda, ka Rīgas domes lēmums par būvniecības un rekonstrukcijas moratoriju ir iestādes iekšējs lēmums, kas ir saistošs Rīgas domes struktūrvienībām, nevis privātpersonām. Turklāt tas paredzēja, ka lēmuma pielikumos noteiktajām teritorijām pirms būvniecības veikšanas izstrādājams detālplānojums, nevis to, ka minētajās teritorijās būvniecība ir aizliegta. Līdz ar to tiesa pamatoti secināja, ka būvniecības turpināšana bija atkarīga vienīgi no pieteicēja gribas. Atbildētājs vērš uzmanību, ka, tā kā pieteicējs nav ierosinājis jaunu būvniecības procesu, pieteicējam nebija uzlikts pienākums uzsākt detālplānojuma izstrādi.

Atbildētājs uzskata, ka pirmās instances tiesa ir pareizi konstatējusi lietas faktiskos apstākļus un pareizi piemērojusi tiesību normas, un lūdz tiesu noraidīt pieteicēja apelācijas sūdzību.

[7] Tiesas sēdē pieteicēja pārstāve uzturēja apelācijas sūdzību, atbildētāja pārstāve apelācijas sūdzību neatzina.

Motīvu daļa

[8] Noklausījusies administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus tiesas sēdē, pārbaudījusi lietas materiālus un izvērtējusi lietā esošos pierādījumus to kopsakarā, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzība nav pamatota, bet pieteikums ir noraidāms.

[9] Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa ir pareizi konstatējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 307. panta ceturto daļu, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šādā gadījumā šā likuma 251. panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Apgabaltiesa, pārbaudījusi pirmās instances tiesas sprieduma motivāciju, atzīst, ka Administratīvās rajona tiesas sniegtā argumentācija spriedumā ir izvērsta un pareiza, līdz ar to Administratīvā apgabaltiesa saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 307. panta ceturto daļu pievienojas pirmās instances tiesas lietas apstākļu konstatējumam un sprieduma motivācijai, kas norādīta šā sprieduma [4] punktā, un Administratīvā procesa likuma 251. panta piektajā daļā norādītos apsvērumus atkārtoti nenorāda.

[10] Par pieteicēja apelācijas sūdzības argumentiem apgabaltiesa norāda turpmāk minēto.

[10.1] Apgabaltiesa nepiekrīt apelācijas sūdzībā norādītajam, ka pirmās instances tiesa nav izvērtējusi pierādījumus kopsakarā.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 154. panta pirmo daļu tiesa novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatojas uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, kā arī vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un taisnības principiem.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 154. panta otrajai daļai nekādiem pierādījumiem nav iepriekš noteikta spēka. Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 154. pantam tiesa pati izlemj par pierādījumu ticamību un pietiekamību. Minētā panta pirmā daļa uzliek tiesai pienākumu vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudīt pierādījumus un novērtēt tos pēc savas iekšējās pārliecības. Līdz ar to tiesa var dot priekšroku vieniem pierādījumiem un atzīt par nepierādītu citu faktu.

[10.2] Apgabaltiesa uzskata, ka pirmās instances tiesa pareizi izvērtējusi pierādījumus un pamatoti secinājusi, ka būvdarbi objektā veikti laikā, kad Būvatļaujas darbība bija apturēta. To apstiprina pieteicēja iesniegtie pierādījumi - akts Nr. 1 par darbu izpildi novembra mēnesī un akts Nr. 2 par darbu izpildi janvāra mēnesī.

Jau pirmās instances tiesa norādīja, ka pieteicēja tiesā iesniegtais akts Nr. 2 par darbu izpildi oktobra mēnesī, kurā fiksēta darbu izpilde par kopējo summu Ls 19 815,36, ir identisks pieteicēja sākotnēji Rīgas domē iesniegtajam aktam Nr. 2 par darbu izpildi janvāra mēnesī, bet pretruna ir apstāklī, ka tajā norādīts, ka darbu izpilde veikta nevis janvāra, bet gan oktobra mēnesī.

Pirmās instances tiesa pamatoti piešķīrusi lielāku ticamību sākotnēji iesniegtajiem dokumentiem, kas apliecina darbu izpildi 2005. gada novembra un 2006. gada janvāra mēnešos, nevis pieteicēja apgalvotajam un liecinieka /pers. J/ liecinātajam, ka būvdarbi objektā veikti tikai laikā no 2005. gada 22. septembra līdz 2005. gada 28. oktobrim, kā arī vēlāk iesniegtajam aktam Nr. 2 par darbu izpildi oktobra mēnesī.

[10.3] Arī apgabaltiesas ieskatā lielāka ticamība piešķirama sākotnēji iesniegtajiem dokumentiem. Ir tikai loģiski, ja par darbu veikšanu novembrī ir noformēts akts Nr. 1, tad akts Nr. 2 var būt noformēts tikai par vēlāk veiktajiem darbiem vēlākajos mēnešos, bet nevis oktobrī. Nav loģiski oktobrī rakstīt aktu Nr. 2, bet novembrī aktu Nr. 1. Turklāt no lietas materiāliem izriet, ka samaksa par darbiem pēc akta Nr. 2 ir veikta tikai jūnijā. Līdz ar to iznāk, ka vispirms apmaksāts par darbiem, kas veikti novembrī pēc akta Nr. 2, bet pēc tam – par darbiem oktobrī, kas it kā veikti pirms tam.

Tādējādi pieteicēja iesniegtie pierādījumi neapliecina zaudējumu rašanos laikā, kad spēkā bija Būvatļauja un pieteicējs bija tiesīgs veikt būvdarbus. Minētie pierādījumi satur norādi par būvniecības izmaksām, kas radušās laikā, kad būvdarbiem būvobjektā bija jābūt apturētiem, jo Būvatļaujas darbība bija apturēta. Ņemot vērā minēto un ievērojot Atlīdzināšanas likuma 10. pantu, nav tiesiska pamata zaudējumu atlīdzināšanai.

[11] Nav pamatota arī pieteicēja prasība par zaudējumu atlīdzināšanu, kuri nodarīti projektēšanas izmaksu veidā Ls 6706 apmērā.

[11.1] Būvniecības process ir atļaujas process, un tas ir sadalīts vairākos posmos. Būvatļaujas saņemšanai pieteicējam jebkurā gadījumā ir jāizstrādā būvprojekts, tātad jārēķinās ar projektēšanas izmaksām. neatkarīgi no tā, vai būvatļauja tiek saņemta vai netiek saņemta. Pieteicējam nevar būt paļāvība, ka uz jebkura izstrādāta būvprojekta tiks izsniegta būvatļauja. Pieteicējam jāņem vērā, ka arī trešās personas var apstrīdēt un pārsūdzēt izsniegto būvatļauju. Līdz ar to izdevumi, kas radušies būvprojektēšanas stadijā, nav atlīdzināmi. Turklāt pieteicējam bija iespējas realizēt projektu.

[11.2] Pieteicējs uzskata, ka izskatāmajā gadījumā projekta realizācija nebija iespējama arī tādēļ, ka ar Rīgas domes 2006. gada 1. augusta lēmumu Nr. 1369 tika noteikts būvniecības aizliegums teritorijai /adrese/.

Attiecībā uz Rīgas domes 2006. gada 1. augusta lēmumu Nr. 1369, atbildētājs norāda, ka Rīgas domes lēmums par būvniecības un rekonstrukcijas moratoriju ir iestādes iekšējs lēmums, kas ir saistošs Rīgas domes struktūrvienībām, nevis privātpersonām. Turklāt tas paredzēja, ka lēmuma pielikumos noteiktajām teritorijām pirms būvniecības veikšanas izstrādājams detālplānojums, nevis to, ka minētajās teritorijās būvniecība ir aizliegta. Līdz ar to būvniecības turpināšana bija atkarīga vienīgi no pieteicēja gribas.

Kā jau to norādīja pirmās instances tiesa, tad galvenais pamats, kas radīja Būvatļaujas prettiesiskumu, bija apstāklis, ka pirms Būvatļaujas izsniegšanas netika veikta publiskā apspriešana. Būvatļaujas atcelšana pati par sevi neliedza pieteicējam iespēju realizēt savu būvniecības ieceri. Tas, ka pieteicējs nav turpinājis darbu pie projekta realizācijas, nedod pamatu zaudējumus par nerealizēto būvniecības ieceri prasīt atlīdzināt Rīgas domei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309. pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

noraidīt maksātnespējīgās sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Dominus & K" pieteikumu par mantiskā zaudējuma atlīdzinājumu Ls 700 000 apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja V. Zommere

Tiesneses S. Gintere